

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 166

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 28 februarie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 574 din 1 octombrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 206 alin. (1) din Codul de procedură penală	2-5
Decizia nr. 761 din 28 noiembrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 43 alin. (1) din Codul penal	5-7
Decizia nr. 27 din 22 ianuarie 2020 asupra cererii de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre Parlamentul României, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte	8-15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 574

din 1 octombrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 206 alin. (1) din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia-Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Cristina Bunea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 206 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Alen Daniel Moisin în Dosarul nr. 257/197/2016/a40 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.800 D/2017.

2. La apelul nominal lipsește autorul excepției. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 2.801 D/2017, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 206 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de același autor în Dosarul nr. 15.866/197/2015/a14 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală.

4. La apelul nominal lipsește autorul excepției. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, având în vedere obiectul excepției de neconstituționalitate ridicate în dosarele sus-menționate, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu măsura conexării dosarelor. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea Dosarului nr. 2.801 D/2017 la Dosarul nr. 2.800 D/2017, care este primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției ca inadmisibilă, având în vedere că aceasta nu este motivată suficient pentru a putea stabili care este critica de neconstituționalitate. Se susține că autorul invocă o lipsă de claritate a textului criticat, fără a arăta, însă, în ce constă contradicția dintre textele constituționale și convenționale invocate și art. 206 alin. (1) din Codul de procedură penală, fiind astfel încălcate prevederile art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. Prin deciziile penale nr. 154 din 25 septembrie 2017 și nr. 155 din 25 septembrie 2017, pronunțate în dosarele nr. 1.719/1/2017 și nr. 2.275/1/2017, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul de 5 judecători a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 206 alin. (1) din Codul de procedură penală,**

excepție ridicată de Alen Daniel Moisin în cauze având ca obiect soluționarea unor contestații formulate de autorul excepției de neconstituționalitate împotriva unor încheieri pronunțate de Curtea de Apel Brașov — Secția penală, prin care a fost confirmată măsura arestării preventive dispuse în privința acestuia. Prin deciziile nr. 500 din 11 mai 2017 și nr. 487 din 9 mai 2017, pronunțate în dosarele nr. 257/197/2016/a40 și nr. 15.866/197/2015/a14, Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală a respins, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 206 alin. (1) din Codul de procedură penală. Împotriva deciziilor anterior menționate, autorul excepției a formulat recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul de 5 judecători, recurs ce a fost admis, prin deciziile penale nr. 154 din 25 septembrie 2017 și nr. 155 din 25 septembrie 2017, pronunțate în dosarele nr. 1.719/1/2017 și nr. 2.275/1/2017, prin care Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul de 5 judecători a sesizat Curtea Constituțională cu prezenta excepție de neconstituționalitate.

8. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține că dispoziția legală criticată, potrivit căreia împotriva încheierilor prin care instanța dispune, în primă instanță, asupra măsurilor preventive inculpatul și procurorul pot formula contestație, în termen de 48 de ore de la pronunțare sau, după caz, de la comunicare, este lipsită de claritate, motiv pentru care aceasta contravine prevederilor constituționale ale art. 23 alin. (7) și ale art. 5 paragraful 4 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

9. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul de 5 judecători** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se susține că prevederile art. 206 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt în deplină concordanță cu dispozițiile art. 23 alin. (7) din Constituție, în condițiile în care legiuitorul a stabilit un sistem coerent al căilor de atac pentru toate persoanele aflate în situații similare. Se arată că textul criticat nu încalcă nici prevederile art. 5 paragraful 4 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece cauza se află în apel, iar prima instanță a pronunțat o hotărâre de condamnare. Se susține că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, temeiul verificării legalității și temeiniciei detenției unui inculpat, după pronunțarea în primă instanță a unei hotărâri de condamnare, îl constituie art. 5 paragraful 1, și nu articolul 5 paragraful 4 din Convenție și, de asemenea, că noțiunea de „recurs” folosită în cuprinsul art. 5 paragraful 4 anterior menționat nu se referă la existența unei căi de atac, ci la posibilitatea oricărei persoane de a avea acces la o instanță pentru verificarea legalității măsurii preventive.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și, în subsidiar, neîntemeiată. Se susține că autorul excepției de neconstituționalitate invocă dispozițiile art. 23 alin. (7) din Constituție și ale art. 5 paragraful 4 din

Convenție, fără a arăta în ce constă contradicția între acestea și prevederile legale criticate. Or, în lipsa motivării, excepția de neconstituționalitate nu îndeplinește condițiile prevăzute la art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, fiind, prin urmare, inadmisibilă. În subsidiar, se arată că soluția legislativă criticată are drept scop evitarea tergiversării procesului penal prin formularea unor contestații multiple cu privire la măsurile preventive. Se mai susține că respectarea dreptului reglementat la art. 5 paragraful 1 din Convenție este asigurată tocmai prin dispozițiile art. 206 alin. (1) din Codul de procedură penală și că termenul „*recurs*” folosit în cuprinsul normei convenționale anterior menționate face referire la existența unei căi de atac în fața unei instanțe, care să aibă ca obiect verificarea legalității detenției; or, în cazul de față, temeiul verificării legalității detenției îl constituie dispozițiile art. 5 paragraful 1, și nu cele ale art. 5 paragraful 4 din Convenție. Se mai arată că prevederile art. 206 alin. (1) din Codul de procedură penală au mai fost supuse controlului de constituționalitate, Curtea Constituțională respingând, în fiecare caz, excepția de neconstituționalitate, ca neîntemeiată. Sunt invocate deciziile Curții Constituționale nr. 643 din 11 noiembrie 2014 și nr. 202 din 7 aprilie 2016.

12. **Avocatul Poporului** arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată și că își menține punctele de vedere reținute de Curtea Constituțională prin deciziile nr. 643 din 11 noiembrie 2014 și nr. 202 din 7 aprilie 2016.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, rapoartele la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 206 alin. (1) din Codul de procedură penală, care au următorul conținut: „*Împotriva încheierilor prin care instanța dispune, în primă instanță, asupra măsurilor preventive inculpatul și procurorul pot formula contestație, în termen de 48 de ore de la pronunțare sau, după caz, de la comunicare. Contestația se depune la instanța care a pronunțat încheierea atacată și se înaintează, împreună cu dosarul cauzei, instanței ierarhic superioare, în termen de 48 de ore de la înregistrare.*”

16. Se susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale ale art. 23 alin. (7) referitor la libertatea individuală, precum și prevederilor art. 5 și 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor și a libertăților fundamentale referitoare la dreptul la libertate și la siguranță și la dreptul la un proces echitabil.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 206 alin. (1) din Codul de procedură penală au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate, fiind pronunțate, în acest sens, Decizia nr. 643 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 51 din 22 ianuarie 2015, și Decizia nr. 202 din 7 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 361 din 11 mai 2016, prin care au fost respinse, ca neîntemeiate, excepțiile de neconstituționalitate invocate.

18. Prin Decizia nr. 643 din 11 noiembrie 2014, precitată, paragraful 13, Curtea a reținut că textele de lege criticate reprezintă aplicarea și dezvoltarea, în cadrul legislației

infraconstituțională, a garanțiilor constituționale privitoare la libertatea individuală. Astfel, potrivit art. 23 alin. (6) din Constituție, în faza de judecată instanța este obligată, în condițiile legii, să verifice periodic, și nu mai târziu de 60 de zile, legalitatea și temeinicia arestării preventive și să dispună, de îndată, punerea în libertate a inculpatului, dacă temeiurile care au determinat arestarea preventivă au încetat sau dacă instanța constată că nu există temeiuri noi care să justifice menținerea privării de libertate, iar, potrivit art. 23 alin. (7) din Constituție, „*Încheierile instanței privind măsura arestării preventive sunt supuse căilor de atac prevăzute de lege*”. S-a reținut, de asemenea, că dispozițiile art. 23 alin. (9) din Constituție, care stabilesc că „*Punerea în libertate a celui reținut sau arestat este obligatorie, dacă motivele acestor măsuri au dispărut, precum și în alte situații prevăzute de lege*”, nu pot fi interpretate ca fiind de natură să împiedice dreptul procurorului de a exercita căile de atac prevăzute de lege împotriva încheierii prin care instanța dispune asupra măsurii arestării preventive, ci ca o garanție a libertății individuale care se adaugă celorlalte garanții stabilite de legiuitorul constituant în cadrul aceluiași text constituțional și care trebuie deopotrivă respectate și aplicate.

19. Distinct de cele reținute prin decizia mai sus invocată, Curtea constată că, în cuprinsul cap. I — *Măsurile preventive* al titlului V — *Măsurile preventive și alte măsuri procesuale* al părții generale a Codului de procedură penală, sunt reglementate, drept căi de atac împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive calea de atac împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în cursul urmăririi penale (art. 204 din Codul de procedură penală), calea de atac împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în procedura camerei preliminare (art. 205 din Codul de procedură penală) și calea de atac împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în cursul judecății (art. 206 din Codul de procedură penală). În acest context, prevederile art. 206 din Codul de procedură penală — cu toate că denumirea lor marginală face trimitere, într-o manieră generală, la cursul judecății — reglementează doar ipoteza pronunțării, în primă instanță, asupra măsurilor preventive. Conform acestora, împotriva încheierilor prin care instanța dispune, în primă instanță, asupra măsurilor preventive inculpatul și procurorul pot formula contestație, în termen de 48 de ore de la pronunțare sau, după caz, de la comunicare [art. 206 alin. (1) din Codul de procedură penală], iar încheierile prin care Înalta Curte de Casație și Justiție dispune în primă instanță asupra măsurilor preventive pot fi contestate la completul competent de la Înalta Curte de Casație și Justiție [art. 206 alin. (2) din Codul de procedură penală].

20. Curtea reține, de asemenea, că, potrivit art. 208 alin. (4) din Codul de procedură penală, în tot cursul judecății, instanța, din oficiu, prin încheiere, verifică periodic, dar nu mai târziu de 60 de zile, dacă subzistă temeiurile care au determinat menținerea măsurii arestării preventive și a măsurii arestului la domiciliu dispuse față de inculpat sau dacă au apărut temeiuri noi, care să justifice menținerea acestor măsuri, iar, conform alin. (5) al aceluiași articol, în tot cursul judecății, instanța verifică, prin încheiere, din oficiu, periodic, dar nu mai târziu de 60 de zile, dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea măsurii controlului judiciar ori a controlului judiciar pe cauțiune sau dacă au apărut temeiuri noi, care să justifice menținerea acestei măsuri.

21. Curtea constată, totodată, că, potrivit art. 396 alin. (1) din Codul de procedură penală, rezolvarea acțiunii penale presupune condamnarea inculpatului, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal. Art. 399 din Codul de procedură penală reglementează dispoziții cu privire la măsurile preventive, în ipoteza soluționării acțiunii penale, prevăzând, la

alin. (10), că, după pronunțarea hotărârii, până la sesizarea instanței de apel, instanța poate dispune, la cerere sau din oficiu, luarea, revocarea, înlocuirea sau menținerea unei măsuri preventive cu privire la inculpatul condamnat, în condițiile legii.

22. La rândul său, potrivit art. 417 din Codul de procedură penală, apelul este o cale de atac integral devolutivă, putând fi promovată, conform art. 408 din Codul de procedură penală, împotriva tuturor sentințelor, cu excepția situațiilor în care legea prevede altfel.

23. Conform art. 422 teza a doua din Codul de procedură penală, instanța de apel verifică dacă s-a făcut o justă aplicare de către prima instanță a dispozițiilor privitoare la deducerea duratei reținerii, arestării preventive, arestului la domiciliu sau internării medicale și adaugă, dacă este cazul, timpul de arestare scurs după pronunțarea hotărârii atacate cu apel. De asemenea, potrivit art. 424 alin. (2) din Codul de procedură penală, instanța de apel se pronunță asupra măsurilor preventive potrivit dispozițiilor referitoare la conținutul sentinței, iar, când s-a dispus trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe sau instanței competente, instanța de apel poate face aplicarea corespunzătoare a art. 399 alin. (10) din Codul de procedură penală.

24. Totodată, conform art. 208 alin. (4) și (5) din Codul de procedură penală, instanța de apel este obligată să verifice periodic, dar nu mai târziu de 60 de zile, din oficiu, dacă subzistă temeiurile care au determinat menținerea măsurii arestării preventive și a măsurii arestului la domiciliu dispuse față de inculpat sau dacă au apărut temeiuri noi, care să justifice menținerea acestor măsuri sau dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea măsurii controlului judiciar ori a controlului judiciar pe cauțiune sau dacă au apărut temeiuri noi, care să justifice menținerea acestei măsuri.

25. Aceste verificări sunt făcute, conform art. 208 alin. (3) din Codul de procedură penală — care fac trimitere la art. 207 alin. (3)—(5) din același cod — potrivit procedurii prevăzute la art. 235 alin. (4)—(6) din Codul de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător. Astfel, verificarea măsurilor preventive este efectuată de către instanța de apel cu ascultarea inculpatului, cu privire la toate motivele pe care se întemeiază propunerea de prelungire a măsurii preventive, în prezența unui avocat, ales sau numit din oficiu și cu participarea obligatorie a procurorului. Or, în cadrul acestei proceduri, inculpatul beneficiază de toate garanțiile pentru a-și apăra drepturile și interesele procesuale, prin formularea de apărări cu privire la fiecare motiv al prelungirii măsurii preventive dispuse împotriva sa, fiindu-i astfel asigurate dreptul la un proces echitabil, dreptul la apărare și, totodată, libertatea individuală.

26. Potrivit art. 208 alin. (3) coroborat cu art. 207 alin. (4) din Codul de procedură penală, când constată că temeiurile care au determinat luarea măsurii se mențin sau există temeiuri noi care justifică o măsură preventivă, instanța de apel dispune prin încheiere menținerea măsurii preventive față de inculpat, iar, potrivit art. 208 alin. (3) coroborat cu art. 207 alin. (5) din Codul de procedură penală, când constată că au încetat temeiurile care au determinat luarea sau prelungirea măsurii arestării preventive și nu există temeiuri noi care să o justifice ori în cazul în care au apărut împrejurări noi din care rezultă nelegalitatea măsurii preventive, instanța de apel dispune prin încheiere revocarea acesteia și punerea în libertate a inculpatului, dacă nu este arestat în altă cauză.

27. Așa fiind, chiar dacă împotriva încheierilor prin care instanța de apel se pronunță asupra măsurilor preventive nu poate fi formulată contestație, conform art. 206 alin. (1) din Codul de procedură penală, în cursul soluționării apelului, procedura verificării măsurilor preventive oferă garanțiile procesuale necesare protejării dreptului la un proces echitabil și dreptului la apărare ale inculpatului, cu asigurarea libertății

sale individuale. Prin urmare, textul criticat nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 21 alin. (3) și ale art. 23 alin. (7) și nici prevederile art. 6 din Convenție.

28. Referitor la calea de atac a contestației, prin Decizia nr. 439 din 22 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 870 din 3 noiembrie 2017, paragrafele 23—25, Curtea a reținut că dispozițiile art. 425¹ din Codul de procedură penală au fost introduse în legislația procesual penală românească prin prevederile art. III pct. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 98 din 7 februarie 2014. S-a arătat că, potrivit expunerii de motive a Legii nr. 58/2016 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 3/2014 pentru luarea unor măsuri de implementare necesare aplicării Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru implementarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 285 din 14 aprilie 2016, acestea au ca scop asigurarea unei căi de atac în materii urgente și pentru situații restrictive de drepturi și libertăți. Curtea a reținut că aceste situații sunt însă cele expres reglementate de legiuitor, prin prevederile Codului de procedură penală, determinarea lor fiind de competența exclusivă a acestuia. Prin urmare, așa cum rezultă din prevederile art. 425¹ alin. (1) din Codul de procedură penală, calea de atac a contestației se poate exercita numai atunci când legea o prevede expres, legiuitorul, conform politicii sale în materie procesual penală, putând hotărî care sunt încheierile ce pot fi contestate, în vederea soluționării cu celeritate a unor situații procesuale de natură a restrânge exercițiul unor drepturi fundamentale. Prin raportare la aceste considerente, Curtea a constatat că, deși autorii excepției nu se află printre persoanele care au dreptul de a formula contestație, acest fapt nu este de natură a încălca dispozițiile constituționale referitoare la folosirea căilor de atac, întrucât, așa cum s-a reținut mai sus, conform art. 129 coroborat cu cele ale art. 126 alin. (2) din Constituție, procedura de judecată este reglementată prin lege, iar căile de atac pot fi exercitate doar în condițiile legii. În acest context, Curtea a statuat că reglementarea situațiilor în care poate fi formulată contestație reprezintă opțiunea legiuitorului și a fost exprimată conform atribuției sale constituționale prevăzute la art. 61 alin. (1) din Constituție și în marja de apreciere prevăzută de acesta. Prin aceeași decizie, s-a constatat că nu poate fi reținută existența unei discriminări între persoanele care au dreptul de a formula contestație, potrivit prevederilor art. 425¹ din Codul de procedură penală și cele ale căror încheieri sunt definitive, conform prevederilor art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală, întrucât aceste două categorii de persoane se află în situații diferite, determinate de natura diferită a obiectului încheierilor ce pot fi contestate.

29. Considerentele Deciziei nr. 439 din 22 iunie 2017, mai sus invocate, sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în prezenta cauză. Astfel, Curtea constată că nu poate fi reținută existența unei discriminări între inculpații care pot formula contestație împotriva încheierii prin care se dispune în primă instanță asupra măsurilor preventive, conform art. 206 alin. (1) din Codul de procedură penală, și cei în privința cărora au fost dispuse măsuri preventive asupra cărora se pronunță instanța de apel, întrucât aceștia sunt în situații diferite, determinate de etapele procesuale diferite în care se află, aspect ce justifică reglementarea unui regim diferit al recurgerii la calea de atac mai sus menționată, care, de altfel, a fost prevăzută, astfel cum s-a arătat mai sus, pentru a putea fi invocată în situații expres și limitativ reglementate de lege.

30. Pentru aceste motive, Curtea constată că nu poate fi reținută încălcarea, prin textul criticat, a dispozițiilor constituționale ale art. 16. Cu privire la acesta, Curtea a statuat, în repetate rânduri, în jurisprudența sa, că principiul egalității în

fața legii, prevăzut la art. 16 din Constituție, obligă la instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite, dar că acesta nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite (a se vedea Decizia nr. 545 din 28 aprilie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 473 din 6 iulie 2011).

31. De asemenea, Curtea reține că prevederile art. 206 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt clare, precise și previzibile și reglementează condițiile și termenul în care poate fi promovată calea de atac a contestației împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în cursul judecății, motiv pentru care textul criticat nu contravine dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție.

33. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Alen Daniel Moisin în dosarele nr. 257/197/2016/a40 și nr. 15.866/197/2015/a14 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și constată că dispozițiile art. 206 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul de 5 judecători și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 1 octombrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 761

din 28 noiembrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 43 alin. (1) din Codul penal

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Marieta Safta	— prim-magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Dana-Cristina Bunea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor „art. 43 alin. (2) din Codul penal”, excepție ridicată de Constantin Ștefănescu în Dosarul nr. 2.781/109/2017 al Curții de Apel Pitești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.465D/2017.

2. La apelul nominal lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată, invocând jurisprudența Curții Constituționale în materie, respectiv Decizia nr. 559 din 19 septembrie 2017.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 14 septembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 2.781/109/2017, **Curtea de Apel Pitești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor „art. 43 alin. (2) din Codul penal”**. Excepția a fost ridicată de Constantin Ștefănescu în dosarul menționat,

având ca obiect soluționarea unei contestații formulate împotriva unei sentințe penale pronunțate de Tribunalul Argeș.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că normele criticate sunt neconstituționale, deoarece, în baza art. 43 din noul Cod penal s-a adăugat la pedeapsa de 7 ani închisoare restul rămas neexecutat de 1411 zile ca urmare a revocării liberării condiționate, în final autorul excepției având de executat pedeapsa rezultantă de „7 ani și 1411 zile închisoare”. Se arată că infracțiunea reținută în sarcina sa a fost săvârșită în anul 2001, sub imperiul legii vechi, condamnarea definitivă fiind dispusă sub imperiul legii noi. Întrucât noua lege penală în vigoare de la 1 februarie 2014 produce efecte juridice numai pentru viitor și se aplică exclusiv faptelor săvârșite în timpul când aceasta se află în vigoare, „se poate spune că în cauză s-a încălcat principiul neretroactivității legii”. Art. 2 din Codul penal prevede că nu se poate aplica o pedeapsă dacă aceasta nu era prevăzută de legea penală la data când fapta a fost săvârșită, fiind evident că, deși noua faptă a fost comisă înainte de intrarea în vigoare a legii noi, aplicarea dispozițiilor art. 43 alin. (1) din Codul penal s-a făcut cu înfrângerea neretroactivității legii, deoarece s-a aplicat retroactiv restul rămas neexecutat de 1411 zile. Potrivit susținerilor autorului excepției, „pedeapsa în caz de recidivă dispusă de art. 43 din noul Cod penal este constituțională în măsura în care aceasta era prevăzută de legea penală la data când fapta a fost săvârșită, în caz contrar încălcându-se principiul neretroactivității legii.”

6. Curtea de Apel Pitești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât textul criticat nu este „de natură a încălca imparțialitatea justiției, accesul liber la justiție, egalitatea în drepturi, dar nici dreptul la un proces echitabil al participanților la procesul penal, nu încalcă garanțiile procesuale referitoare la dreptul la apărare, acesta presupune, în sens larg, dreptul oricărui participant la procesul penal de a-și formula apărările personal sau prin intermediul unui avocat. În concluzie, nu se poate reține contrarietatea acestui text de lege față de dispozițiile din Constituție invocate de către petent. Mai mult, motivarea excepției de către petent nu are nicio legătură cu norma penală criticată. Simpla enumerare a unor dispoziții constituționale nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate.”

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este, în principal inadmisibilă și, în secundar, neîntemeiată. Astfel, în actualul Cod penal, legiuitorul român are o orientare mai degrabă preventivă, decât represivă, de vreme ce s-a optat pentru reducerea limitelor speciale de pedeapsă pentru mai multe infracțiuni, concomitent cu înăsprirea tratamentului penal al pluralității de infracțiuni. Cu toate acestea, inculpatul, prin săvârșirea unei infracțiuni sub imperiul noii legi, a înțeles să o încalce și pe aceasta, expunându-se consecințelor care derivă din acest fapt, așa încât aplicarea dispozițiilor legii noi în privința recidivei, în ipoteza săvârșirii unei infracțiuni sub legea nouă, era previzibilă pentru inculpat. De altfel, modul de sancționare prin adăugare la pedeapsa rezultantă a pedepsei anterioare neexecutate ori a restului rămas neexecutat din aceasta nu are legătură cu principiul neretroactivității legii, întrucât săvârșirea

unei noi infracțiuni s-a făcut după intrarea în vigoare a noii legi penale care prevede în mod expres, în concordanță cu normele constituționale, și un regim sancționator aplicabil infracțiunilor săvârșite în stare de recidivă. În opinia Guvernului, motivarea autorului excepției nu are nicio legătură cu normele penale criticate, iar „simpla enumerare a unor dispoziții constituționale sau convenționale nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate” (Decizia nr. 785 din 16 iunie 2011). În legătură cu acest aspect, instanța de contencios constituțional a statuat prin Decizia nr. 1.313 din 4 octombrie 2011 că, chiar dacă excepția de neconstituționalitate este în mod formal motivată, dar motivarea în sine nu are nicio legătură cu textul de lege criticat, Curtea va respinge excepția ca inadmisibilă, fiind contrară art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992.

9. Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. Astfel, principiul legalității implică o obligație pozitivă a legiuitorului, de a reglementa prin texte clare și precise. Norma juridică trebuie să fie enunțată cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să își controleze conduita, să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă. Însă, având în vedere caracterul de generalitate al legilor și faptul că redactarea acestora nu poate avea o precizie absolută, cerința de previzibilitate a normei se poate complini printr-o interpretare coerentă și previzibilă, incriminarea urmărind sancționarea unor situații în care sunt încălcate normele legale. Prin Decizia nr. 1.105 din 8 septembrie 2011, Curtea Constituțională a statuat că o eventuală diferență de tratament juridic rezultată în urma modificării legii nu reprezintă o problemă de constituționalitate, ci una de succesiune în timp a legii, ce se aplică numai pentru viitor. Astfel, ori de câte ori o lege nouă modifică dispozițiile legale anterioare cu privire la anumite raporturi sociale, toate efectele produse înainte de intrarea ei în vigoare nu mai pot fi modificate ca urmare a adoptării noii reglementări.

10. Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit dispozițiilor încheierii de sesizare, dispozițiile art. 43 alin. (2) din Codul penal, cu denumirea marginală *Pedeapsa în caz de recidivă*. În notele scrise ale autorului excepției este citat însă textul de lege criticat, iar textul vizat corespunde alin. (1) al art. 43 din Codul penal, iar nu alin. (2) al aceluiași articol. Astfel fiind, Curtea Constituțională va reține ca obiect al excepției dispozițiile art. 43 alin. (1) din Codul penal, având următorul conținut: „*Dacă înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată se săvârșește o nouă infracțiune în stare de recidivă, pedeapsa stabilită pentru aceasta se adaugă la pedeapsa anterioară neexecutată ori la restul rămas neexecutat din aceasta.*”

13. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile legale menționate încalcă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale, ale art. 15 alin. (2) referitor la principiul neretroactivității legii și ale art. 23 alin. (12), potrivit căruia „*Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii*”. Se invocă, de asemenea, art. 7 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale — *Nicio pedeapsă fără lege* și art. 49 alin. (1) din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene — *Principiile legalității și proporționalității infracțiunilor și pedepselor*.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, așa cum rezultă din motivarea autorului, printr-o sentință penală a Tribunalului București, rămasă definitivă prin decizia Curții de Apel București, acesta a fost condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni prevăzute de Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri. Totodată, în baza art. 104 alin. (2) din Codul penal s-a dispus revocarea liberării condiționate pentru restul rămas neexecutat de 1411 zile provenit dintr-o pedeapsă de 15 ani dispusă prin Sentința penală din 16 mai 2011 a Tribunalului Mehedinți, rămasă definitivă prin nerecurare.

15. Potrivit celor consemnate de instanța de judecată în încheierea de sesizare, în continuare, autorul excepției a formulat contestație la executare, care a fost respinsă în temeiul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală prin sentința penală din 30 mai 2017, pronunțată de Tribunalul Argeș. Împotriva acestei sentințe, Constantin Ștefănescu a formulat contestație, iar în timpul judecării cauzei în faza contestației a invocat prezenta excepție de neconstituționalitate, criticând în fapt ce s-a dispus cu prilejul soluționării fondului cauzei, de către „instanța care a pronunțat hotărârea de condamnare”.

16. Or, potrivit dispozițiilor art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare,*

care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia”. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că „legătura cu soluționarea cauzei” în sensul dispozițiilor citate presupune atât aplicabilitatea textului criticat în cauza dedusă judecării, cât și necesitatea invocării excepției de neconstituționalitate în scopul restabilirii stării de legalitate, condiții ce trebuie întrunite cumulativ, pentru a fi satisfăcute exigențele pe care le impun dispozițiile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 în privința pertinentei excepției de neconstituționalitate în desfășurarea procesului (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 438 din 8 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 12 august 2014, paragraful 15).

17. Analizând din această perspectivă excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, în cadrul judecării contestației formulate împotriva sentinței pronunțate în procedura contestației la executare [art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală], procedură care este incidentă „*când se invocă amnistia, prescripția, grațierea sau orice altă cauză de stingere ori de micșorare a pedepsei*”, autorul a criticat dispoziții legale referitoare la pedeapsa în caz de recidivă, respectiv aplicarea acestora de către instanța care a dispus condamnarea. Or, critica de neconstituționalitate a acestor dispoziții ar fi putut avea legătură cu soluționarea cauzei, în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, precizat, numai dacă ar fi fost invocată cel mai târziu cu prilejul judecării apelului soluționat prin decizia penală a Curții de Apel București, întrucât în procedura contestației nu se realizează o nouă judecată, nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate și nici dacă revocarea liberării condiționate pentru un rest rămas neexecutat este sau nu legală. Cu alte cuvinte, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 43 alin. (1) din Codul penal referitoare la *Pedeapsa în caz de recidivă* nu are legătură cu cauza.

18. Astfel fiind și văzând dispozițiile art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 care stabilesc că excepția este inadmisibilă în cazul în care este „*contrară prevederilor alin. (1), (2) sau (3)*” ale aceluiași articol, Curtea urmează să respingă excepția de neconstituționalitate ca inadmisibilă.

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 43 alin. (1) din Codul penal, excepție ridicată de Constantin Ștefănescu în Dosarul nr. 2.781/109/2017 al Curții de Apel Pitești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Pitești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 28 noiembrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Prim-magistrat-asistent,

Marieta Safta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 27

din 22 ianuarie 2020

**asupra cererii de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională
dintre Parlamentul României, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte**

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Benke Károly	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află examinarea cererii de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre Parlamentul României, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, generat de acțiunea Înaltei Curți de Casație și Justiție care, prin Colegiul de conducere, și-a arogat atribuția de legiferare în materia legii organice în ceea ce privește modul de constituire și compunere a completurilor de 3 judecători din cadrul Secției penale, cu încălcarea competenței constituționale a Parlamentului, cerere formulată de președintele Senatului.

2. Cererea fost formulată în temeiul art. 146 lit. e) din Constituție și al art. 11 alin. (1) lit. A.e) și art. 34 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 8.592 din 6 noiembrie 2019 și constituie obiectul Dosarului nr. 2.942E/2019.

3. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 11 decembrie 2019, în prezența doamnei Corina Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită. Acestea au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea, în temeiul art. 57 și al art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, a amânat pronunțarea pentru data de 22 ianuarie 2020, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Cu Adresa nr. I3014 din 6 noiembrie 2019, **președintele Senatului a sesizat Curtea Constituțională cu cererea de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre Parlamentul României, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte**, conflict generat de acțiunea Înaltei Curți de Casație și Justiție care, prin Colegiul de conducere, și-a arogat atribuția de legiferare în materia legii organice în ceea ce privește modul de constituire și compunere a completurilor de 3 judecători din cadrul Secției penale, cu încălcarea competenței constituționale a Parlamentului.

5. Totodată, se solicită Curții Constituționale dispunerea măsurilor necesare și utile pentru restabilirea ordinii constituționale între autoritățile statului.

6. **Prin cererea formulată**, se arată că aceasta privește un litigiu cu caracter juridic și de natură constituțională între Parlament și Înalta Curte de Casație și Justiție, întrucât se pune problema încălcării limitelor de competență ale acestora, generat de Înalta Curte de Casație și Justiție prin adoptarea Regulamentului Colegiului de conducere prin care își conferă

atribuția și competența de a desemna completurile de judecată de 3 judecători, în contextul în care, potrivit dispozițiilor art. 73 alin. (3) lit. I) coroborat cu art. 126 alin. (4) din Constituție, desemnarea completurilor de judecată de la Înalta Curte de Casație și Justiție trebuie efectuată de Parlament, prin lege organică.

7. Cu privire la fondul cererii formulate, se arată că art. 19 lit. a1) și art. 32 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, act administrativ unilateral cu caracter normativ, prevăd că aprobarea compunerii completurilor de 3 judecători se realizează de Colegiul de conducere, iar președinții de secții stabilesc judecătorii care compun completurile de judecată din cadrul secțiilor, în condițiile în care Legea nr. 304/2004 nu cuprinde nicio atribuție a Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție de a aproba compunerea completurilor de 3 judecători din cadrul secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici nu reglementează modalitatea concretă de compunere/formare a acestor completuri. Prin urmare, dispozițiile regulamentare antereferte nu au corespondent în Legea nr. 304/2004, adăugând la aceasta, ceea ce duce la încălcarea art. 1 alin. (3) și (5), art. 73 alin. (3) lit. I) și art. 126 alin. (4) din Constituție.

8. Se arată că aceste dispoziții regulamentare acordă președinților de secții și Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție putere discreționară în determinarea compunerii completurilor de 3 judecători, deși toate aspectele în legătură cu organizarea și compunerea secțiilor, a secțiilor unite și a completurilor de judecată trebuie reglementate prin lege organică. Se ajunge la situația în care modul de compunere a completurilor de judecată să fie reglementat printr-un act administrativ, iar emiterea acestuia să fie realizată chiar de conducerea instanței. Se arată că normele de compunere a instanțelor ar trebui să se bucure de accesibilitate, previzibilitate și stabilitate; or, delegarea atribuției de a stabili aceste norme Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, care a emis hotărâri de stabilire a completurilor, determină o stare de incertitudine juridică, întrucât actele cu caracter infralegal sunt supuse unor schimbări frecvente în timp.

9. Compunerea completurilor, constând în desemnarea nominală a judecătorilor care urmează să formeze un complet, este o problemă de natură jurisdicțională ce ține de însăși săvârșirea actului de justiție și, prin urmare, trebuie realizată printr-o procedură legală menită să asigure independența și imparțialitatea judecătorilor. Se arată că, prin Decizia nr. 685 din 7 noiembrie 2018, Curtea Constituțională a stabilit, făcând referire la completurile de 5 judecători, că prezumția de imparțialitate a instanței este înlăturată dacă se constată că membrii completului nu au fost desemnați prin tragere la sorți, aleatoriu în ședință publică. Or, dreptul la un proces echitabil are la bază exact aceste două caracteristici esențiale, imparțialitatea și independența instanței, iar lipsa reglementărilor referitoare la compunerea instanței și stabilirea completurilor de 3 judecători chiar de către conducerea acesteia atrage, în mod cert, o suspiciune/îndoială rezonabilă cu privire la posibilitatea ca instanțele să nu fie independente sau imparțiale. Cu privire la independența și imparțialitatea obiectivă a instanței

judecătorești, este invocată Decizia Curții Constituționale nr. 685 din 7 noiembrie 2018, paragrafele 179—183, 186—188 și 190.

10. Se subliniază că, în lipsa unui mecanism procedural care să reglementeze în vreun fel o modalitate și o procedură de constituire a completurilor de 3 judecători, aceștia fiind numiți în mod unilateral și arbitrar de președinții de secții și aprobați de conducerea instanței, temerile privind imparțialitatea obiectivă a instanței apar total justificate. Se menționează că o serie de instanțe judecătorești au sesizat deja Curtea Constituțională, pe calea excepției de neconstituționalitate, cu referire la compunerea completurilor de 3 judecători, la cererea părților aflate în proces, care au solicitat acest demers legal. Se precizează că textele regulamentare antereferte nu reprezintă o garanție aferentă imparțialității obiective a instanței, parte a dreptului la un proces echitabil. Se menționează că între aceste garanții se înscrie caracterul aleatoriu atât al distribuirii cauzelor în sistem informatic, cât și al compunerii completului de judecată instituit prin lege, sistem care, însă, nu se aplică desemnării membrilor completurilor de 3 judecători. Cu referire la faptul că desemnarea aleatorie a membrului completului de judecată reprezintă o garanție a imparțialității instanței, se face trimitere la Decizia nr. 633 din 12 octombrie 2018.

11. În acest context, lipsa reglementării unei compuneri aleatorii a completurilor de 3 judecători și determinarea acestora prin hotărâri ale Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, la propunerea președinților de secții, emise în baza art. 19 lit. a¹) și art. 32 alin. (1) din Regulament, apare ca fiind în gravă contradicție cu principiul imparțialității și independenței instanței și, în consecință, cu dispozițiile art. 21 alin. (3) din Constituție și ale art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Mai mult, se arată că aceste prevederi regulamentare instituie un regim diferențiat și discriminatoriu în ceea ce privește modul de compunere a completurilor de 3 judecători față de cele de 5 judecători, în sensul că în cadrul acestora din urmă, judecătorii care le compun sunt trași la sorți, pe când în cazul celor de 3 judecători, președinții de secții stabilesc compunerea acestora și Colegiul de conducere o aprobă. Prin urmare, se ajunge în situația ca persoanele judecate de completurile de 5 judecători să beneficieze de un complet compus aleatoriu, respectiv de garanția unei instanțe imparțiale în sens obiectiv, pe când cele judecate de un complet de 3 judecători — cu atât mai mult cu cât este vorba de o instanță de control judiciar — să nu beneficieze de aceleași garanții. O atare situație este una contrară art. 16 alin. (1) din Constituție. Cu privire la egalitatea în drepturi, se fac referiri la jurisprudența Curții Constituționale referitoare la egalitatea în drepturi. În consecință, se concluzionează în sensul că prevederile infralegale menționate încalcă prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1), respectiv ale art. 11 alin. (1) și (2) și ale art. 20 prin raportare la art. 1 paragraful 1 din Protocolul nr. 12 la Convenție.

12. În temeiul art. 35 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, au fost solicitate punctele de vedere ale părților aflate în conflict asupra conținutului conflictului și a eventualelor căi de soluționare a acestuia.

13. **Înalta Curte de Casație și Justiție** solicită constatarea inexistenței unui conflict juridic de natură constituțională între Parlamentul României, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte.

14. Cu privire la modalitatea de constituire și compunere a completurilor de 3 judecători, se arată că Parlamentul a legiferat, într-o manieră absolut rațională, stabilind în Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară aspectele pe care le-a considerat fundamentale și cu un înalt caracter de generalitate și delegând stabilirea aspectelor particulare, precum cel asupra căruia poartă prezentul conflict, către acte normative subsecvente legii, adoptate în speță de Colegiul de conducere al Înaltei Curți de

Casație și Justiție în condiții de previzibilitate și accesibilitate. În domeniile în care Constituția impune ca reglementarea să se facă prin lege, precum domeniile procedurii de judecată și organizării judiciare, este de necontestat că legea, care este un act normativ esențialmente cu caracter general, nu poate reglementa expres fiecare aspect particular, ci acest lucru se realizează în toate domeniile și prin acte subsecvente, de organizare a aplicării legii, prin care se concretizează dispozițiile cu caracter general din actul normativ principal, respectiv legea, ca act al Parlamentului.

15. Înalta Curte de Casație și Justiție, pe fondul adoptării Regulamentului privind organizarea și funcționarea administrativă, nu a exercitat atribuția de legiferare în materia legii organice, nu a reglementat contra legii și nu a alterat dispozițiile legii, prin înlăturarea sau adăugarea unor aspecte rezervate legiuitorului, ci a acționat strict în limitele delegării legislative acordate chiar de puterea legiuitoare, care conferă Colegiului de conducere dreptul de a adopta Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

16. Se arată că, prin art. 29 alin. (1) lit. a) și f) din Legea nr. 304/2004, Parlamentul a abilitat, în mod explicit, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție să aprobe Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție și să exercite atribuțiile prevăzute în acest act normativ cu caracter administrativ. În cuprinsul legii, Parlamentul a reglementat exclusiv numărul de judecători care formează completurile de judecată ale Secției penale și, în general, ale secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar organizarea executării acestei legi a impus și impune stabilirea, prin acte subsecvente, a modalităților concrete de formare nominală a completurilor de judecată din cadrul secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție. Legiuitorul a conferit colegiilor de conducere ale instanțelor judecătorești atribuția de a stabili compunerea completurilor de judecată, cu respectarea cerinței asigurării continuității acestora și, implicit, a garantării dreptului la un proces echitabil. Procedura tragerii la sorți sau a desemnării aleatorii a judecătorilor care formează completurile de judecată este instituită explicit și limitativ de legiuitor în cazul completurilor de 5 judecători ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, în ipoteza în care numărul de judecători necesar formării completului de judecată din cadrul unei secții a instanței supreme nu se poate asigura și se impune constituirea completului de judecată cu judecători din cadrul celorlalte secții, în cazul completurilor pentru soluționarea recursului în interesul legii și în cazul completurilor pentru soluționarea unor chestiuni de drept.

17. Atribuțiile președinților de secție ai Înaltei Curți de Casație și Justiție în formarea nominală a completurilor de judecată se exercită în marja strictă impusă de cerința asigurării continuității, țin seama de rolul conferit președinților în organizarea activității secțiilor și de garanțiile de independență pe care le presupune numirea, de către Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, a președinților de secție ai instanței supreme, nepunând în discuție garanțiile de imparțialitate în sensul art. 6 din Convenție. Se mai arată că ar fi afectată solemnitatea legii dacă aceasta ar reglementa circumstanțe individuale care țin de aspectele organizatorice ale fiecărei instanțe în parte și care, în optica legiuitorului, au rămas a fi reglementate prin acte administrative ale conducerii instanțelor. Se susține că Curtea Constituțională a validat o practică administrativă constantă a Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție în materia „constituirii și compunerii completurilor de judecată” din cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Existența unui conflict juridic de natură constituțională presupune existența unei atitudini reproșabile a autorității căreia i se impută poziționarea în afara cadrului constituțional, iar opțiunea

autorității legiuitoare de a nu reglementa modalitatea concretă de formare nominală a completurilor de judecată din cadrul secțiilor instanței supreme, plasând această reglementare în sfera executării Legii nr. 304/2004, în pofida numeroaselor intervenții legislative pe care Parlamentul le-a realizat, nu poate fi reproșată Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, pe calea conflictului juridic de natură constituțională. Se învederează faptul că autorul cererii, președintele unei Camere a Parlamentului, reclamă, de fapt, nu o culpă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, ci o eventuală culpă a legiuitorului însuși, materializată în omisiunea acestuia de a legifera expres, iar nu prin delegare legislativă în favoarea Regulamentului Înaltei Curți de Casație și Justiție.

18. În dezvoltarea celor de mai sus, se arată că art. 29 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 304/2004 a stabilit competența Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție de a exercita și alte atribuții prevăzute în Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar art. 31 alin. (1) din lege a reglementat exclusiv numărul de judecători care formează completul de judecată. Trasând o linie directoare, Parlamentul a concretizat, în cuprinsul art. 52 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 304/2004, o viziune unitară cu privire la forul abilitat de autoritatea legiuitoare să stabilească la nivelul instanțelor judecătorești compunerea completurilor de judecată, și anume colegiul de conducere. În condițiile în care organizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție nu formează obiectul de reglementare al unei legi organice distincte, ci este integrată în legea organică privind organizarea judiciară, Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în cadrul strict al organizării executării art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 și respectând pe deplin viziunea unitară a legiuitorului reflectată în art. 52 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 304/2004, a prevăzut în art. 19 lit. a) atribuția Colegiului de conducere de a aproba compunerea completurilor din cadrul secțiilor instanței supreme, iar în art. 32 alin. (1), atribuțiile președinților de secții de a stabili judecătorii care compun completurile de judecată din cadrul secțiilor, de a transmite spre aprobare Colegiului de conducere compunerea completurilor de judecată în cadrul secțiilor și de a programa ședințele acestora. Se menționează că o reglementare similară se regăsește și în Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.375/2015.

19. Se subliniază că, în condițiile în care Legea nr. 304/2004 reglementează exclusiv numărul judecătorilor care formează completurile de judecată ale secțiilor instanței supreme, organizarea executării legii antereferite reclamă stabilirea modalității concrete de formare nominală a acestora. Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Colegiul de conducere, nu a exercitat atribuția de legiferare în materia legii organice, ci a exercitat atribuția de organizare a executării Legii nr. 304/2004, ca lege organică, cu respectarea strictă a dispozițiilor acesteia. Cu privire la organizarea executării legii, se face trimitere la Decizia Curții Constituționale nr. 567 din 20 septembrie 2018, paragraful 31.

20. Se susține că, prin Decizia nr. 417 din 3 iulie 2019, Curtea Constituțională a validat o hotărâre a Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, și anume Hotărârea nr. 14 din 23 ianuarie 2019. Această hotărâre privește „constituirea și compunerea completurilor de judecată” ale Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție și se întemeiază pe dispozițiile Regulamentului privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Se arată că, prin dispozitivul deciziei antereferite, Curtea Constituțională a stabilit validitatea „constituirii și compunerii” completurilor de judecată ale Secției penale, realizată prin Hotărârea nr. 14 din 23 ianuarie 2019, precum și că această

hotărâre se situează în cadrul constituțional. Atât din dispozitivul, cât și din considerentele Deciziei nr. 417 din 3 iulie 2019 [paragrafele 147, 159 și 160] rezultă că instanța constituțională a considerat că hotărârea dată de Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție este actul administrativ prin care se dă efect legii în ceea ce privește compunerea completurilor de 3 judecători, asigurând validitatea acestora, ceea ce realizează efectivitatea dispoziției legii. În consecință, se apreciază că președintele Senatului, susținând că aprobarea prin hotărâre dată de Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție a compunerii completurilor de judecată din cadrul Secției penale ar genera un conflict juridic de natură constituțională, intră în contradicție cu Decizia Curții Constituționale nr. 417 din 3 iulie 2019.

21. Referitor la procedura tragerii la sorți sau a desemnării aleatorii a judecătorilor care formează completurile de judecată, se arată că aceasta este aplicabilă exclusiv în cazurile prevăzute limitativ de legiuitor, iar nu și în cazul completurilor de judecată din cadrul secțiilor instanței supreme sau, în general, al completurilor de judecată din cadrul instanțelor judecătorești. Așadar, legiuitorul a instituit limitativ procedura tragerii la sorți sau a desemnării aleatorii a judecătorilor care formează completurile de judecată, astfel încât o asemenea procedură este inaplicabilă completurilor de judecată de la nivelul secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție. Procedura tragerii la sorți este reglementată în situații care implică selectarea unui număr limitat de judecători din totalul judecătorilor unei secții sau din totalul judecătorilor mai multor secții, iar nu în situații care implică includerea tuturor judecătorilor în completurile de judecată. Coexistența a două modalități de desemnare a judecătorilor care compun completurile de judecată, și anume prin tragere la sorți și prin hotărârea colegiilor de conducere ale instanței supreme și curților de apel, realizează un echilibru în judecarea cauzelor într-un termen rezonabil, potrivit art. 6 paragraful 1 din Convenție. Aceste modalități de desemnare a judecătorilor la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție corespund exigenței criteriului de instanță „instituită de lege”, în accepțiunea art. 6 paragraful 1 din Convenție, asigurând realizarea unui act de justiție independent, imparțial, într-un termen rezonabil, dar și cu respectarea principiului continuității completului de judecată.

22. Se arată că Decizia nr. 685 din 7 noiembrie 2018 se cantonează numai în privința completurilor de 5 judecători, iar în absența unei reglementări legale și în contextul în care însăși Curtea Constituțională a limitat efectele deciziei sale la completurile de 5 judecători, nici Înalta Curte de Casație și Justiție și nici instanțele judecătorești nu au un temei legal, în baza căruia să aplice procedura tragerii la sorți în cazul completurilor de judecată din cadrul secțiilor.

23. Se subliniază că nici Decizia nr. 685 din 7 noiembrie 2018 și nici Decizia nr. 417 din 3 iulie 2019 nu pun în discuție legalitatea și constituționalitatea reglementării modalității concrete de formare nominală a completurilor de judecată din cadrul secțiilor instanței supreme prin Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție și nu pun în discuție nici includerea acestei reglementări într-un act administrativ cu caracter normativ, adoptat în temeiul Legii nr. 304/2004.

24. Atribuțiile președinților de secție reglementate la art. 32 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă se integrează în sfera atribuțiilor subsumate rolului președinților de a organiza activitatea secțiilor și se realizează conform cerinței asigurării continuității completurilor de judecată stabilite prin art. 11 și art. 52 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 304/2004, cerință ridicată la rang de principiu, alături de distribuirea aleatorie a dosarelor. Aceste atribuții nu se realizează arbitrar, ci în marja strictă impusă de asigurarea continuității completurilor de judecată din cadrul secțiilor

instanței supreme, inclusiv a continuității completurilor de judecată din cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

25. Atribuțiile președinților de secție în formarea nominală a completurilor de judecată sunt firești, având în vedere că, potrivit dispozițiilor art. 31 alin. (2) lit. a) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă, președintele organizează, îndrumă și controlează activitatea secției, răspunzând de buna desfășurare a activității de judecată a secției pe care o conduce. În îndeplinirea acestor atribuții, președintele secției Înaltei Curți de Casație și Justiție are în vedere, pe de o parte, asigurarea continuității completului de judecată, iar, pe de altă parte, criteriile ce țin de eficientizarea și echilibrarea activității în cadrul secției pentru realizarea unei justiții de calitate. Spre exemplu, la promovarea unor noi colegi judecătorești se poate propune ca aceștia să fie incluși în completurile existente alături de judecătorești cu vechime, în vederea însușirii practicilor judecătorești și administrative ale secției respective. În acest sens, se face referire la Avizul nr. 6(2004) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni asupra procesului echitabil într-un termen rezonabil și rolul judecătorilor în acest proces, luând în considerare mijloacele alternative a disputelor, pct. 63, care prevede: „Utilizarea completurilor poate compensa lipsa de experiență din partea membrilor individuali. Aceasta asigură respectarea calității și transferul de experiență către judecătorii mai tineri. Pot fi dificil de abandonat aceste sisteme în care un judecător tânăr sau o persoană care nu este de profesie ar constitui, astfel, singurul membru al unui tribunal de prima instanță”.

26. Se arată că atribuțiile președinților de secție în formarea nominală a completurilor de judecată țin seama nu numai de rolul acestora în organizarea activității secțiilor, ci și de garanțiile de independență pe care le presupune numirea președinților de secție de către Secția pentru judecătorești a Consiliului Superior al Magistraturii. Nici atribuțiile președinților de secție, nici cele ale Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție în domeniul compunerii completurilor de judecată care nu implică procedura tragerii la sorți nu pun în discuție garanțiile de imparțialitate în sensul art. 6 din Convenție. Cu privire la noțiunea de imparțialitate se face trimitere la Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 15 septembrie 2015, pronunțată în Cauza *Tsanova-Gecheva împotriva Bulgariei*, paragrafele 106 și 108, și se concluzionează în sensul că desemnarea aleatorie a judecătorilor, inclusiv prin tragere la sorți, nu constituie, în viziunea Curții Europene a Drepturilor Omului, o exigență a imparțialității consacrate în art. 6 din Convenție.

27. Se mai arată că, în urma consultării instanțelor supreme din spațiul european prin intermediul chestionarului adresat de Înalta Curte de Casație și Justiție Rețelei președinților Curților supreme de justiție din Uniunea Europeană la data de 9 ianuarie 2019, majoritatea curților supreme au indicat că desemnarea membrilor completurilor de judecată se realizează de către președintele instanței sau al secției, în cadrul unor acte adoptate în conformitate cu normele legale specifice organizării și funcționării sistemului judiciar al fiecărei țări ori de către diferitele organe colective de conducere constituite la nivelul instanțelor supreme. Așadar, modalitatea concretă de formare nominală a completurilor de judecată la nivelul secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție, inclusiv la cea penală, este concordantă cu modelul european majoritar de desemnare a membrilor completurilor de judecată de la nivelul instanțelor supreme din Uniunea Europeană.

28. În succesiunea reglementărilor legale, anterior intrării în vigoare a Legii nr. 304/2004, nici Legea Curții Supreme de Justiție nr. 56/1993 nu prevedea modalitatea concretă de formare nominală a completurilor de judecată ale instanței

supreme. În măsura în care, așa cum rezultă cu claritate din cererea de soluționare a conflictului juridic de natura constituțională și din succesiunea actelor normative adoptate de Parlament privind instanța supremă, legiuitorul nu a reglementat modalitatea concretă de formare nominală a completurilor de judecată, omisiunea de reglementare este imputabilă exclusiv Parlamentului, iar nu Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, care avea și are obligația de a organiza executarea legii, indiferent de calitatea legii adoptate de Parlament. În aceste condiții, este greu de admis că poate fi circumscrisă conceptului de „colaborare loială între autoritățile statului” conduita președintelui unei Camere a Parlamentului — for legislativ care timp de aproape trei decenii a stabilit numai numărul judecătorilor care formează completurile de judecată din cadrul secțiilor instanței supreme — de a sesiza Curtea Constituțională cu un conflict juridic de natură constituțională și de a imputa Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție că și-a îndeplinit obligația de a organiza executarea legii, indiferent de caracterul pretins lacunar al acesteia, susținut în cererea președintelui Senatului. Înalta Curte de Casație și Justiție are obligația de a îndeplini justiția, ca serviciu public, neîntrerupt, indiferent de calitatea legii, și nu poate bloca realizarea acestui serviciu public ori de câte ori Parlamentul nu și-ar îndeplini obligația de a legifera la nivelul de calitate la care face referire președintele Senatului. Cu privire la cooperarea loială între autoritățile și instituțiile publice se face referire la Decizia Curții Constituționale nr. 504 din 18 septembrie 2019, paragraful 136.

29. Se mai arată că, prin cererea formulată, președintele Senatului solicită, în realitate, Curții Constituționale să se pronunțe asupra legalității art. 19 lit. a1) și art. 32 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Invocându-se Deciziile Curții Constituționale nr. 567 din 20 septembrie 2018, paragraful 35, și nr. 259 din 24 aprilie 2018, paragraful 15, se arată că realizarea controlului de legalitate a actelor administrative normative ține de competența instanțelor de contencios administrativ, iar cererea președintelui Senatului de realizare a unui asemenea control nu poate fi calificată ca fiind o veritabilă cerere de soluționare a unui conflict juridic de natură constituțională.

30. **Președintele Senatului** arată că singura mențiune privind completurile din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, care judecă în materie penală apelurile pronunțate în primă instanță de curți de apel, este cuprinsă în art. 31 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, lege organică emisă în conformitate cu art. 126 alin. (4) și art. 73 alin. (3) lit. l) din Constituție. Art. 31 alin. (1) lit. c) utilizează sintagmele „se compun”, respectiv „este format din”, fără, însă, a reglementa modalitatea/procedura concretă de compunere/formare a completurilor de judecată și, cu atât mai mult, fără a da vreo competență în acest sens președinților de secții și, după caz, colegiului de conducere.

31. Or, la nivel infralegal, potrivit dispozițiilor art. 19 lit. a1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție aprobă compunerea completurilor din cadrul secțiilor. De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 32 alin. (1) din regulamentul anterefert, președinții de secții stabilesc judecătorii care compun completurile de judecată din cadrul secțiilor, transmit spre aprobare Colegiului de conducere compunerea completurilor de judecată din cadrul secțiilor și programează ședințele acestora. Noțiunea de „compunere” a instanței utilizată de art. 126 alin. (4) din Constituția României este o noțiune constituțională autonomă, ce nu are în vedere numărul total de judecătorești al acesteia, ci organizarea și compunerea secțiilor, secțiilor unite, completurilor de judecată care realizează funcția sa

jurisdicțională. În acest sens s-a pronunțat Curtea Constituțională și prin Decizia nr. 685 din 7 noiembrie 2018, paragraful 177. Prin urmare, nu numai regulile generale de organizare ale instanței supreme trebuie reglementate prin lege organică, ci toate aspectele în legătură cu organizarea și compunerea secțiilor, secțiilor unite și a completurilor de judecată.

32. Se arată că afirmația Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit căreia „nici Decizia Curții Constituționale nr. 685 din 7 noiembrie 2018 și nici Decizia Curții Constituționale nr. 417 din 3 iulie 2019 nu pun în discuție legalitatea și constituționalitatea reglementării modalității concrete de formare nominală a completurilor de judecată din cadrul secțiilor instanței supreme prin Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție și nu pun în discuție includerea acestei reglementări într-un act administrativ cu caracter normativ, adoptat în temeiul Legii nr. 304/2004”, este una eronată, invocându-se, în acest sens, Decizia nr. 417 din 3 iulie 2019, paragrafele 115, 118, 136, 164 și 165. Mai mult, chiar dacă Parlamentul ar fi omis să reglementeze aceste aspecte în cuprinsul legii organice, acesta nu este un argument pentru ca Înalta Curte de Casație și Justiție să își aroge atribuții care aparțin exclusiv Parlamentului sau Guvernului. Se invocă, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 417 din 3 iulie 2019, paragrafele 129 și 166.

33. Se mai arată că afirmația Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit căreia, „trasând linia directoare în vederea organizării executării Legii nr. 304/2004, legiuitorul a conferit colegiilor de conducere ale instanțelor judecătorești, prin dispozițiile art. 52 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 304/2004, atribuția de a stabili compunerea completurilor de judecată, cu respectarea cerinței asigurării continuității acestora, și implicit a garantării dreptului la un proces echitabil”, denotă o lipsă de înțelegere a regulii interpretării sistematice a actului normativ, în condițiile în care dispozițiile art. 52 sunt cuprinse în secțiunea a 3-a „*Completurile de judecată*” din cadrul capitolului II „*Curțile de apel, tribunalele, tribunalele specializate și judecătorii*” din Legea nr. 304/2004 și nu se aplică Înaltei Curți de Casație și Justiție.

34. Față de cele arătate, se solicită constatarea existenței unui conflict juridic de natură constituțională între Parlamentul României, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, generat de acțiunea Înaltei Curți de Casație și Justiție care, prin Colegiul de conducere, și-a arogat atribuția de legiferare în materia legii organice în ceea ce privește modul de constituire și compunere a completurilor de trei judecători din cadrul Secției penale, cu încălcarea competenței constituționale a Parlamentului.

35. **Președintele Camerei Deputaților** nu a comunicat punctul său de vedere asupra cererii formulate.

CURTEA,

examinând cererea de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională între Parlamentul României, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, înscrisurile depuse, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, reține următoarele:

(1) Admisibilitatea cererii formulate de către președintele Senatului

36. Sub aspectul titularului dreptului de a sesiza Curtea Constituțională cu soluționarea unui conflict juridic de natură constituțională, se constată că președintele Senatului este titular al acestui drept, conform art. 146 lit. e) din Constituție. În cauza de față, Curtea constată că președintele Senatului este un subiect de drept care are competența ca, în temeiul art. 146 lit. e) din Constituție, să formuleze cereri cu privire la soluționarea unor conflicte juridice de natură constituțională, fiind, în același timp, și parte în cadrul conflictului juridic de natură constituțională cu care a sesizat Curtea Constituțională.

În consecință, condiția de admisibilitate referitoare la titularul cererii este îndeplinită.

37. Potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale [a se vedea Decizia nr. 358 din 30 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 473 din 7 iunie 2018, paragraful 55], autoritățile publice care ar putea fi implicate într-un conflict juridic de natură constituțională sunt numai cele cuprinse în titlul III din Constituție, și anume: Parlamentul, alcătuit din Camera Deputaților și Senat, Președintele României, ca autoritate publică unipersonală, Guvernul, organele administrației publice centrale și ale administrației publice locale, precum și organele autorității judecătorești [Decizia nr. 611 din 3 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 877 din 7 noiembrie 2017, paragraful 58], respectiv Înalta Curte de Casație și Justiție, Ministerul Public și Consiliul Superior al Magistraturii [Decizia nr. 988 din 1 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 784 din 24 noiembrie 2008]. De asemenea, pot fi părți în conflictul juridic de natură constituțională prim-ministrul sau ministrul justiției atunci când își exercită o atribuție proprie, Ministerul Justiției sau chiar prefectul [Decizia nr. 358 din 30 mai 2018, paragrafele 57 și 62]. În cauză, pretinsul conflict juridic de natură constituțională poartă între două autorități publice consacrate expres în Constituție, respectiv Parlamentul și Înalta Curte de Casație și Justiție.

(2) Analiza cererii formulate de către președintele Senatului

38. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, conflictul juridic de natură constituțională presupune acte sau acțiuni concrete prin care o autoritate ori mai multe își arogă puteri, atribuții sau competențe care, potrivit Constituției, aparțin altor autorități publice ori omisiunea unor autorități publice, constând în declinarea competenței ori în refuzul de a îndeplini anumite acte care intră în obligațiile lor (Decizia nr. 53 din 28 ianuarie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 17 februarie 2005). Totodată, conflictul juridic de natură constituțională există între două sau mai multe autorități și poate privi conținutul ori întinderea atribuțiilor lor decurgând din Constituție, ceea ce înseamnă că acestea sunt conflicte de competență, pozitive sau negative, și care pot crea blocaje instituționale (Decizia nr. 97 din 7 februarie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 169 din 5 martie 2008). Mai mult, Curtea a statuat că textul art. 146 lit. e) din Constituție „stabilește competența Curții de a soluționa în fond orice conflict juridic de natură constituțională ivit între autoritățile publice, iar nu numai conflictele de competență născute între acestea” (Decizia nr. 270 din 10 martie 2008). Prin urmare, potrivit jurisprudenței Curții, conflictele juridice de natură constituțională „nu se limitează numai la conflictele de competență, pozitive sau negative, care ar putea crea blocaje instituționale, ci vizează orice situații juridice conflictuale a căror naștere rezidă în mod direct în textul Constituției” (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 901 din 17 iunie 2009, Decizia nr. 1.525 din 24 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 818 din 7 decembrie 2010, Decizia nr. 108 din 5 martie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 257 din 9 aprilie 2014, sau Decizia nr. 285 din 21 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 478 din 28 iunie 2014). Totodată, în jurisprudența sa, Curtea a constatat că regula în ceea ce privește angajarea competenței Curții Constituționale este aceea că, în măsura în care există mecanisme prin care autoritățile publice să se autoregleze prin acțiunea lor directă și nemijlocită, rolul Curții Constituționale devine unul subsidiar [Decizia nr. 417 din 3 iulie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 825 din 10 octombrie 2019, paragraful 107].

39. Raportat la cauza de față, Curtea constată că cererea, astfel cum a fost formulată de președintele Senatului, *vizează o situație litigioasă*, întrucât privește un diferend referitor la modul de constituire și compunere a completurilor de 3 judecători din cadrul Secției penale. De asemenea, *situația litigioasă are un caracter juridic*, întrucât ceea ce se impută Înaltei Curți de

Casație și Justiție este o conduită care interferează cu rolul constituțional al Parlamentului. Totodată, *situația juridică litigioasă invocată are natură constituțională*, întrucât vizează interpretarea art. 61 alin. (1) și art. 126 alin. (1) și (4) din Constituție, respectiv rolul și competența celor două autorități publice implicate în cauza dedusă judecătii Curții Constituționale, precum și pretinsa încălcare a art. 21 alin. (3) din Constituție cu referire la dreptul la un proces echitabil. Pentru a se stabili, însă, existența unui conflict în sensul art. 146 lit. e) din Constituție, Curtea trebuie să determine dacă autoritățile publice implicate în acest diferend au încălcat vreun text constituțional, pentru că numai o atare conduită poate sta la baza generării conflictului [a se vedea Decizia nr. 285 din 21 mai 2014, paragraful 51]. Cu alte cuvinte, Curtea va verifica în ce măsură conduita imputată este contrară textelor constituționale anterefereite.

40. Cu titlu preliminar, Curtea reține că, deși autorul sesizării arată că acest conflict este generat de *modul de constituire și compunere* a completurilor de 3 judecători din cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în realitate, din motivarea cererii sale, rezultă că situația generatoare a conflictului este dată de *modul de compunere* a completurilor de 3 judecători din cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție [pentru distincția dintre constituirea și compunerea completurilor, a se vedea Decizia nr. 685 din 7 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1021 din 29 noiembrie 2018, și Decizia nr. 417 din 3 iulie 2019].

41. Potrivit art. 31 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 13 septembrie 2005, „*În materie penală, completele de judecată se compun după cum urmează: a) în cauzele date, potrivit legii, în competența de primă instanță a Înaltei Curți de Casație și Justiție, completul de judecată este format din 3 judecători*”. Totodată, potrivit art. 31 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, „*În celelalte materii, completele de judecată se compun din 3 judecători ai aceleiași secții*”. Prin urmare, rezultă că legiuitorul nu a impus o anumită modalitate prin mijlocirea căreia să se stabilească compunerea completurilor de 3 judecători nici în materie penală, nici extrapenală.

42. Curtea observă că acolo unde legiuitorul a dorit ca stabilirea compunerii unui complet de judecată să se facă după o anumită procedură a reglementat-o în mod expres. Astfel, spre exemplu, în privința completurilor de 3 judecători ale instanței supreme, într-o ipoteză particulară, art. 31 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 a stabilit că „*Dacă numărul de judecători necesar formării completului de judecată nu se poate asigura, acesta se constituie cu judecători de la celelalte secții, numiți, prin tragere la sorți, de către președintele sau unul dintre cei 2 vicepreședinți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție*”. În privința completurilor de 5 judecători ale instanței supreme, art. 32 alin. (4) din Legea nr. 303/2004 a stabilit că „*Judecătorii care fac parte din aceste completuri sunt desemnați, prin tragere la sorți, în ședință publică, de președintele sau, în lipsa acestuia, de unul dintre cei 2 vicepreședinți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție*”.

43. Prin urmare, dacă legea nu stabilește nicio procedură ce trebuie urmată pentru stabilirea compunerii completurilor de judecată, revine organelor de conducere ale Înaltei Curți de Casație și Justiție să reglementeze o procedură pentru executarea în concret a legii. În acest sens a fost adoptat Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin Hotărârea Secțiilor Unite a Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 2 din 24 septembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 876 din 25 septembrie 2004 [republicată, ulterior, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1076 din 30 noiembrie 2005], care la art. 32 alin. (1) prevedea că „*președinții de secții stabilesc judecătorii care compun completele de judecată și programează ședințele acestora*”. Ulterior, prin Hotărârea nr. 5/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 94 din 14 februarie 2013, textul anterefereit a fost modificat în sensul că „*președinții*

de secții stabilesc judecătorii care compun completele de judecată din cadrul secțiilor, transmit spre aprobare Colegiului de conducere compunerea completelor de judecată din cadrul secțiilor și programează ședințele acestora”. Ulterior, prin Hotărârea nr. 232/2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1052 din 30 decembrie 2019, textul în cauză a fost modificat în sensul că „*președinții de secții propun judecătorii care compun completurile de judecată din cadrul secțiilor, transmit spre aprobare Colegiului de conducere compunerea completurilor de judecată din cadrul secțiilor și programează ședințele acestora*”.

44. Modificările operate prin Hotărârea nr. 5/2013 și Hotărârea nr. 232/2019 au fost necesare, întrucât Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție a adoptat anterior Hotărârea nr. 24/2010 pentru modificarea și completarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 819 din 8 decembrie 2010, prin care a introdus art. 19 alin. (1) lit. a¹), potrivit căruia Colegiul de conducere „*aprobă compunerea completelor de 5 judecători și a completelor din cadrul secțiilor*” [art. 1 pct. 8 din hotărâre].

45. Autorul sesizării apreciază că prin Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție nu se putea adopta o asemenea soluție normativă pentru desemnarea membrilor completului de judecată pentru că, pe de o parte, emitentul regulamentului nu avea această competență, drept care a adăugat la lege, iar, pe de altă parte, se afectează cerințele reglementării prin lege a compunerii completurilor de judecată și al independenței și imparțialității obiective a acestora.

46. Cu privire la aceste aspecte, Curtea constată că Înalta Curte de Casație și Justiție, ca subiect de drept, este o persoană juridică de drept public, care, pe lângă latura jurisdicțională a activității sale, cunoaște și o latură administrativă. Această din urmă dimensiune privește organizarea și funcționarea în concret a Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru realizarea funcției sale jurisdicționale, fiind reglementată prin lege și, în aplicarea acesteia, printr-un act administrativ unilateral cu caracter normativ, și anume Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă. Cele două laturi — jurisdicțională și administrativă — nu pot interfera între ele, niciuna neputând prelua obiectul activității celeilalte. Astfel, actele administrative generate nu pot stabili/influența compunerea completurilor sau procedura de judecată din fața Înaltei Curți de Casație și Justiție, cum nici hotărârile judecătorești pronunțate nu se substituie actelor administrative, ci controlează legalitatea acestora [Decizia nr. 685 din 7 noiembrie 2018, paragraful 141].

47. Actele administrative sunt emise în scopul bunei administrări a executării cadrului normativ primar, care reclamă stabilirea de măsuri și reguli subsecvente, care să asigure corecta aplicare a acestuia. Astfel, spre exemplu, hotărârile Guvernului se adoptă întotdeauna în baza legii, *secundum legem*, și asigură aplicarea sau aducerea la îndeplinire a legilor [Decizia nr. 63 din 8 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 145 din 27 februarie 2017, paragraful 89]. Hotărârile Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție se constituie *în acte administrative unilaterale cu caracter normativ, emise în vederea organizării executării legii* [Decizia nr. 685 din 7 noiembrie 2018, paragraful 142]. De aceea, acestea nu pot reglementa în mod primar relațiile sociale, ci sunt acte de executare a legii, emise în limitele competenței autorității publice [Decizia nr. 26 din 16 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 193 din 12 martie 2019, paragraful 146].

48. Având în vedere cele expuse, Curtea constată că, ori de câte ori o lege nu reglementează o anumită procedură de aducere la îndeplinire a unei măsuri/finalități prevăzute prin lege, revine actului administrativ normativ să o reglementeze, fără ca un asemenea procedeu să poată fi echivalat cu o adăugare la lege. Prin urmare, reglementarea modului de desemnare a

membrilor completurilor de 3 judecători de la Înalta Curte de Casație și Justiție printr-un act administrativ subsecvent cu caracter normativ, respectiv prin regulamentul instanței supreme adoptat de Colegiul de conducere, potrivit art. 19 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 304/2004, nu contravine Legii nr. 304/2004, ci este în sensul acesteia, în condițiile în care legea anterefărită nu a stabilit numai un anumit mod de desemnare.

49. Este adevărat că, deși Legea nr. 304/2004 nu reglementează modul de desemnare a membrilor altor completuri de judecată de la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție decât în situațiile anterefărite [o ipoteză particulară de desemnare în privința completurilor de 3 judecători și situația completurilor de 5 judecători], totuși, prin regulamentul instanței supreme s-a stabilit că, în ceea ce privește completurile de judecată competente să judece recursul în interesul legii sau chestiunile privind dezlegarea unor probleme de drept, desemnarea membrilor acestora se va face prin tragere la sorți [art. 27² alin. (1) și art. 27⁴ alin. (3) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă], însă un asemenea procedeu de compunere a celor două completuri a avut în vedere că acestea nu soluționează litigiile ce privesc drepturi subiective, ci asigură interpretarea unitară a legii, interpretare care are caracter obligatoriu pentru instanțele judecătorești.

50. Prin urmare, coroborând prevederile Legii nr. 304/2004 cu cele ale Regulamentului privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție rezultă că (i) desemnarea membrilor completurilor de 3 judecători nu se face prin tragere la sorți, ci la propunerea președintelui de secție și cu aprobarea Colegiului de conducere, în virtutea unei prevederi regulamentare exprese, și (ii) desemnarea membrilor completurilor de 5 judecători și a membrilor completurilor de 3 judecători în ipoteza necesității completării acestora cu un judecător care nu face parte din secția corespunzătoare, în virtutea unor prevederi legale exprese, și a celor care judecă recursul în interesul legii/chestiunile privind dezlegarea unor probleme de drept, în virtutea unor prevederi regulamentare exprese, se realizează prin tragere la sorți.

51. Faptul că Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție a stabilit o anumită modalitate de desemnare a membrilor completurilor de 3 judecători, în condițiile în care legea nu reglementează în mod expres modalitatea de desemnare a acestora, nu poate fi considerat contrar legii, în sensul încălcării autorității legii cu eventuala consecință a creării unei paradigme juridice neconstituționale. Legiuitorul a considerat că stabilirea procedurii referitoare la modul de compunere a completurilor de judecată este o chestiune de administrare a justiției de competență Înaltei Curți de Casație și Justiție. Numai în situația în care legiuitorul a reglementat în mod expres o anumită procedură de desemnare, Înalta Curte de Casație și Justiție nu poate stabili o altă procedură. Astfel, dacă legea reglementează în mod expres tragerea la sorți ca procedeu pentru desemnarea membrilor tuturor completurilor de judecată, printr-un act administrativ cu caracter normativ nu se poate reglementa un alt procedeu [a se vedea situația completurilor de 5 judecători și ipoteza particulară de desemnare în privința completurilor de 3 judecători]. În schimb, dacă legea nu reglementează o anumită procedură, actul administrativ cu caracter normativ este cel care o stabilește [a se vedea situația celorlalte completuri de la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție]. Astfel, în situația în care autoritatea administrativă emitentă a stabilit o anumită modalitate de desemnare a membrilor unor completuri cu privire la care legea nu dispune nimic, caz în care se încadrează și situația litigioasă analizată, se constată că aceasta are o marjă de apreciere ce nu poate fi contestată din perspectiva relației dintre un act de reglementare primar și unul secundar.

52. Astfel, dacă legiuitorul ar fi dorit ca și pentru desemnarea membrilor completurilor de 3 judecători să fie utilizat procedeu tragerii la sorți, ar fi trebuit să reglementeze în mod expres acest lucru, ceea ce nu a făcut, lăsând, astfel, în marja de apreciere

a Colegiului de conducere, ca organ colegial de conducere competent să adopte regulamentul instanței supreme, să stabilească modalitatea concretă de desemnare a membrilor acestor completuri.

53. De altfel, se reține că art. 52 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 304/2004 prevede pentru instanțele ierarhic inferioare următoarele: „*Colegiile de conducere stabilesc compunerea completelor de judecată la începutul anului, urmărind asigurarea continuității completului*”, iar Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.375/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 970 din 28 decembrie 2015, prevede la art. 19 alin. (1) lit. h) după cum urmează: „*Colegiul de conducere îndeplinește următoarele atribuții referitoare la problemele generale de conducere a instanței: [...] h) stabilește, la începutul anului, compunerea completelor de judecată și, acolo unde este cazul, asistenții judiciari ce fac parte din aceste complete, urmărind asigurarea continuității acestora*”, în timp ce art. 24 alin. (1) lit. b) prevede că, „*Președintele secției organizează activitatea administrativ-judiciară a secției, având următoarele atribuții: [...] b) propune colegiului de conducere înființarea și desființarea, compunerea și configurarea completelor de judecată, urmărind asigurarea continuității acestora.*”

54. Astfel, fără ca situația normativă existentă la instanțele ierarhic inferioare să fie un reper pentru cea de la Înalta Curte de Casație și Justiție, se constată că desemnarea membrilor completurilor de judecată de la instanțele inferioare și membrilor completurilor de 3 judecători de la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție urmează același algoritm, iar o asemenea orientare normativă la nivelul actelor administrative a fost și este posibilă tocmai pentru că legea este cea care permite o opțiune între tragerea la sorți și nominalizare în privința completurilor de 3 judecători de la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție, neexcluzând nici expres, nici implicit vreuna dintre cele două modalități de desemnare anterefărite.

55. Prin urmare, Curtea reține că din acest punct de vedere nu se poate susține că există un conflict juridic de natură constituțională între cele două autorități publice.

56. Prin Decizia nr. 685 din 7 noiembrie 2018, paragrafele 177 și 178, Curtea a reținut că instanțele judecătorești, astfel cum sunt reglementate prin Constituție și Legea nr. 304/2004, își realizează funcția de înfăptuire a justiției prin intermediul judecătorilor organizați în completuri de judecată. Pentru ca organizarea puterii judecătorești să nu devină în sine aleatorie și pentru a nu permite apariția unor elemente de arbitrar, legiuitorul constituant a stabilit că procedura de judecată se stabilește prin lege, iar cu privire specială asupra Înaltei Curți de Casație și Justiție a consacrat faptul că atât compunerea sa, cât și regulile de funcționare se stabilesc prin lege organică. Astfel, atunci când legiuitorul constituțional se referă la compunerea instanței supreme — noțiune autonomă folosită de Constituție — nu are în vedere numărul total de judecători ai acesteia, ci organizarea și compunerea secțiilor, secțiilor unite, completurilor de judecată care realizează funcția sa jurisdicțională. Astfel, legiuitorul constituțional a dat o mare importanță ordonării acțiunii puterii judecătorești atât la nivelul instanței supreme, cât și la nivelul celorlalte instanțe inferioare. Această construcție constituțională a dus la calificarea la nivel legal a actelor referitoare la compunerea instanței judecătorești ca fiind norme de procedură de ordine publică. De aceea, încălcarea prevederilor legii referitoare la compunerea completului de judecată exprimă o exigență de ordine publică, a cărei încălcare atrage nulitatea absolută a actelor pronunțate de acesta. O astfel de viziune asigură coerență acțiunii puterii judecătorești, garantând, în același timp, independența și imparțialitatea judecătorului. Dreptul la un proces echitabil are la baza sa exact aceste două caracteristici esențiale, iar încălcarea reglementărilor referitoare la compunerea instanței chiar de către aceasta atrage, în mod cert, o suspiciune/îndoială rezonabilă cu privire la posibilitatea ca instanțele să nu fie independente sau imparțiale.

57. Raportat la cauza de față, Curtea constată că modul de desemnare a membrilor completurilor de 3 judecători prin mijlocirea unui act administrativ cu caracter normativ nu încalcă exigențele constituționale ale art. 126 alin. (4), întrucât actul administrativ nu face altceva decât să organizeze executarea legii. Modul de desemnare a membrilor completurilor de 3 judecători este un aspect al compunerii acestora, astfel că aceasta trebuie realizată în baza și în temeiul legii, ceea ce s-a și întâmplat. Dacă legea nu prevede în mod expres ca desemnarea membrilor completurilor să se facă prin tragere la sorți sau prin nominalizare expresă, iar actul administrativ cu caracter normativ a reglementat, în lipsa unei dispoziții legale restrictive, una dintre aceste două modalități înseamnă că compunerea completului, sub aspectul desemnării membrilor săi, a fost realizată în baza și în temeiul legii, cu alte cuvinte, prin lege.

58. Prin urmare, având în vedere cele expuse, nu se poate afirma că o asemenea modalitate de desemnare a membrilor completurilor de 3 judecători este de natură să afecteze cerința reglementării prin lege a compunerii completurilor de judecată.

59. În privința determinării caracterului independent al instanței, aparențele joacă un rol deosebit, întrucât ceea ce este în discuție este încrederea pe care instanțele judecătorești, într-o societate democratică, trebuie să o inspire publicului și, înainte de toate, în privința procedurilor penale, acuzatului [Hotărârea din 25 septembrie 2001, pronunțată în Cauza *Sahiner împotriva Turciei*, paragraful 44]. De asemenea, alături de aparențe, independența instanței se evaluează în funcție de modul de numire a membrilor acesteia, durata mandatului lor și garanțiile împotriva presiunilor exterioare [Hotărârea din 25 februarie 1997, pronunțată în Cauza *Findlay împotriva Regatului Unit*, paragraful 73]. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că, în aprecierea imparțialității obiective, aparențele au un rol deosebit, deoarece într-o societate democratică tribunalele trebuie să inspire deplină încredere justițiabililor (a se vedea în acest sens și Hotărârea din 1 octombrie 1982, pronunțată în Cauza *Piersack împotriva Belgiei*, paragrafele 28—32, Hotărârea din 26 octombrie 1984, pronunțată în Cauza *De Cubber împotriva Belgiei*, paragrafele 25—30, sau Hotărârea din 24 mai 1989, pronunțată în Cauza *Hauschildt împotriva Danemarcei*, paragrafele 46—52). Astfel, având în vedere relația dintre independența și imparțialitatea obiectivă a instanței, acestea pot fi analizate împreună [Hotărârea din 9 ianuarie 2013, pronunțată în cauza *Oleksandr Volkov împotriva Ucrainei*, paragraful 107]. În sensul celor de mai sus, a se vedea și

Decizia Curții Constituționale nr. 685 din 7 noiembrie 2018, paragrafele 181 și 183.

60. Prin urmare, Curtea constată că soluția aleasă prin actul administrativ normativ, respectiv desemnarea membrilor completurilor antereferte la propunerea președintelui de secție și cu aprobarea Colegiului de conducere, nu este de natură să afecteze cerința independenței și imparțialității obiective a completurilor de 3 judecători. Curtea mai reține că desemnarea prin tragere la sorți a membrilor completurilor nu este unica și singura modalitate prin care se asigură imparțialitatea obiectivă a acestora, putând exista și modalități alternative de desemnare în mod transparent a acestora, care să asigure un grad înalt de încredere în sistemul judiciar, de natură a înlătura orice suspiciune privind modul în care sunt repartizați judecătorii în aceste completuri. Procedura actuală, care implică o dublă filtrare, atât din partea președintelui de secție, cât și a Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, de principiu, asigură transparența necesară. Propunerile președintelui de secție nu pot fi arbitrare, întrucât și acesta trebuie să țină cont de criteriile obiective pentru a se asigura calitatea actului de justiție, chiar dacă aceste criterii nu sunt expres normate în actul administrativ cu caracter normativ [spre exemplu, asigurarea continuității acestora, îmbinarea experienței judecătorilor cu vechime mai mare la gradul respectiv de jurisdicție cu cea a noilor promovați etc.].

61. Astfel, în vederea aprobării în deplină cunoștință de cauză de către Colegiul de conducere a propunerii președintelui de secție, acesta din urmă își motivează propunerile nominale făcute. De altfel, însuși actul aprobării realizat de Colegiul de conducere — compus din președintele, vicepreședinții și câte doi judecători de la fiecare secție, aleși pe o perioadă de 3 ani în adunarea generală a judecătorilor [art. 28 alin. (3) din Legea nr. 304/2004] — este o garanție a modului obiectiv de realizare a repartizării judecătorilor în cadrul completurilor.

62. Din cele de mai sus rezultă că, din perspectiva cerințelor de independență și imparțialitate obiectivă, nu se impunea în mod obligatoriu ca regulamentul adoptat de Colegiul de conducere să stabilească un anumit mod de desemnare a judecătorilor în cadrul completurilor de 3 judecători, în speță, tragerea la sorți, astfel cum sugerează autorul sesizării, iar procedura reglementată — aprobarea compunerii completurilor de 3 judecători la propunerea președintelui de secție — nu pune în discuție independența și imparțialitatea obiectivă a acestor completuri.

63. Având în vedere considerentele expuse, dispozițiile art. 146 lit. e) din Constituție, precum și prevederile art. 11 alin. (1) lit. A.e), ale art. 34 și 35 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Constată că nu există un conflict juridic de natură constituțională între Parlamentul României și Înalta Curte de Casație și Justiție, generat de modul de compunere a completurilor de trei judecători din cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică președintelui Camerei Deputaților, președintelui Senatului și Înaltei Curți de Casație și Justiție și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 22 ianuarie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent-șef,
Benke Károly

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

